

Duyuru Tarihi : 17.11.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-185
Yaymlandığı Yer : MİLLİYET GAZETESİ / 17 KASIM 2006

Erdoğan Sağlam
Yeminli Mali Müşavir
erdogan.saglam@bdodenet.com.tr

Vergi iadesi kalkmasının kapsamı genişletilsin

Vergi iadesini kaldırmak, asgari ücretli dışındakilerin vergi yükünü artıracak. Özellikle kira tutarları esas alınarak ev sahipleri nezdinde yapılan denetim avantajı yitirilecek

Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, önceki gün vergi iadesinin 2007 başından itibaren emeklilerde olduğu gibi ücretlilerde de kaldırılacağını, bunun yerine ücretlilere aylık belli bir tutarda para ödeneceğini açıkladı. Bu gelişmeyi eylülde okurlarımıza duyurmuştuk.

Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılması çalışmaları sırasında bu konu üzerinde ciddi şekilde durulduğunu yazmıştık. Bugün geldiğimiz noktada hükümet, IMF ile anlaşarak Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılması çalışmalarını seçim sonrasına erteledi ancak bazı konuları yıl sonuna kadar yasalaştırması bekleniyor. Özellikle vergi güvenlik müesseseleriyle ilgili düzenlemeler öne çekiliyor. En önemli düzenlemeyi ise bir süre önce emeklilerde kaldırılan vergi iadesinin ücretlilerde de kaldırılması oluşturuyor.

Vergi iadesi verimliliğini yitirdiği, öngörülen hedeflere ulaşamadığı ve sahte belge ticaretine zemin oluşturduğu için kaldırılmak isteniyor. Bu görüşlere katılmıyoruz çünkü;

1 Vergi iadesi sistemi kayıt dışı ile mücadelede önemli katkı sağlamaktadır. Vatandaşlarımızı belge almaya teşvik etmekte ve vergi denetim elemanı gibi çalıştırmaktadır. Kayıt dışılık Türkiye'nin en önemli sorunudur. Sahte belge ile vergi iadesi alma çabalarının sistem içinde olması doğaldır. Bununla Maliye denetim elemanları ilgilenmelidir. Yani iade bildirimleri daha sıkı denetlenmelidir. Suiistimal çabaları sistemin kaldırılmasının gerekçesi olmaz. 22 yıldır başarıyla uygulanan bu sistemi kaldırmak yerine aksayan yönlerini düzeltmek, hatta kapsamını genişletmek gerekir.

2 Vergi iadesi vatandaşlarımızda vergi bilincinin oluşmasına katkı sağlamaktadır.

3 Son yıllarda özellikle vergi iade zarflarında bildirilen kira tutarları esas alınarak ev sahipleri nezdinde vergi denetimleri yapılmakta ve başarılı sonuçlar alınmaktadır. Bir anlamda vergi iadesi vergi güvenlik mekanizması olarak hizmet vermektedir. Bu avantaj kaybedilecektir.

4 Ücretliler diğer gelirlere göre yüzde 5 oranında düşük vergilenme olanağından bu yılbaşında mahrum kalmışlardır. Öngörülen sistem bu kaybı telafi etmekten uzaktır. Beklentileri karşılayamayacaktır. Sadece düşük ücretliler için avantaj sağlayacak, genelde ücretlilerin vergi yükünü artıracaktır. Ücretlilerin vergi sistemi ile bu kadar sık oynamak doğru değil.

5 Vergi iadesi ücretliye nakit iade yapılması şeklinde uygulandığı için 'net ücret' anlaşması yapılan işyerlerinde bile iadede ücretli yararlanmaktadır. Yeni sistemde vergiden indirim yapılacağı için net ücret anlaşması ile çalışan ücretlilerde avantajdan işverenler yararlanacaktır. Ülkemizde ücretlilerin çoğu işvereni ile net ücret üzerinden anlaşmaktadır. Bunlarda da avantajın ücretlilere yansıtılması gerektiği kanunda düzenlenmelidir. Çünkü bu indirim ücretli ve ailesine sağlanan kişisel bir avantajdır. Aynen sakatlık indirimi gibi ücretlilere yansıtılmalıdır.

6 Son olarak 2006 yılı için vergi iadesi sisteminin yürürlükte olduğunu, belge toplamaya devam etmek gerektiğini hatırlatalım.